

NAŠE SVĚTLA.

16. — 31. května.

Sv. Filip Neri a sv. Felix z Kantalicia.

16. května **Světce zpovědního tajemství.**

(Sv. Jan Nepomucký, mučedník zpovědního tajemství, † 30. března 1393. Svátek 16. května.)

Arcibiskup pražský Jan z Jenštejna jmenoval Jana Nepomuckého svým generálním vikářem. Tehdy vládl král Václav IV. (1387—1403), nakloněný k nestřídmosti a ukrutnosti. Roku 1389 oženil se Václav po druhé; vzal si za manželku dceru mnichovského vévody Jana, Žofii. Nezachoval jí však manželské věrnosti, a aby jaksi uklidnil své vlastní svědomí, podezříval královnu, jakoby ona se prohřešovala proti věrnosti. Věda, že často se zpovídala Janu Nepomuckému, zavolal ho k sobě a prudce, jak nesla povaha jeho, uhodil na něho, aby mu vyzradil, z čeho se mu královna tak často zpovídá.

Jan odpověděl: „Králi a pane! Já toho jistě v paměti nemám, a kdybych měl, nebylo by slušné to prozraditi. Vám také nesluší na to se ptáti.“ Král vyhrožoval Janovi, ale nepomstil se mu ihned. Věděl dobře, že usmrtiti kněze pro zpovědní tajemství by bylo činem neslýchaným a vyvolalo by bouři odporu. Proto si umínil vyčkati vhodné příležitosti a záminky, aby pomstu mohl vykonati.

Příležitost k pomstě se králi naskytl brzy. Měl v úmyslu učiniti svého milce Hynka Pluha opatem v Kladrubech u Stříbra, až staříčkový opat Racek zemře. Opat Racek ze-

mřel na počátku roku 1393. Mnichové však zvolili kolem 7. března nového opata Olena a oznámili volbu podle církevního práva arcibiskupovi; ten dal volbu vyhlásiti a když v zákonité lhůtě nebylo učiněno námitky, udělil generální vikář Jan Nepomucký dne 10. března opatovi Olenovi církevní potvrzení.

Král dlel právě na zahradě Žebráce. Dozvěděv se o volbě opata spěchal do Prahy soptě hněvem a poslal arcibiskupovi výhružný list. Od důvěrníků králových i arcibiskupových byla umluvena schůzka, při které se mělo jednati o smír. Král se odebral do kláštera maltezských rytířů na Malé Straně. Arcibiskup se tam také dostavil. Jakmile král spatřil arcibiskupa, zmocnil se ho hněv. Rozkázal svým lidem, aby odvedli arcibiskupa, Puchníka, Jana Nepomuckého, Václava, probošta míšeňského a jiné na hrad, kde s nimi bude zavedeno vyšetřování. Arcibiskupa odvedli jeho zbrojnoši domu.

Král záhy přišel na hrad a řádil zle. Rozkázal, aby Jan Nepomucký, Puchník, Václav a hofmistr Něpr byli s rukama svázanýma vedeni z hradu přes most do mučírny na Staroměstské radnici. Večer přišel král do mučírny a poručil katovi, aby před jeho očima mučil Jana a Puchníka, a aby je pálil pochodněmi a svícemi do boku. Při tom se dal král svou zuřivostí tak daleko strhnouti, že sám uchoopil pochodně a pálil oba generální vikáře. Nej-

krutěji řádl proti Janu Nepomuckému. Poté nařídil, aby všichni čtyři odsouzenci byli utopeni. Avšak vzpamatoval se, a dal notářem napsati listinu, ve které všichni slibují, že o mučení svém nikomu nic neřeknou. Puchník, Václav a Něpr listinu podepsali a byli propuštěni.

Jediný Jan Nepomucký zůstal neoblomný, snášeje trpělivě hrozné mučení. Král se nemohl dosti nasytiti pomstychtivostí, strhl Jana k zemi, šlapal po něm a posléze rozkázal, aby byl utopen. Tak se stalo ve čtvrtek 30. března 1393 asi v 9 hodin večer.

Naučení: Kněz musí býti ochoten podstoupiti smrt, než prozraditi zpovědní tajemství. Proto mohou věřící bez obavy se vyzpovídati ze všech hříchů svých. Kdo by úmyslně ve zpovědi zamlčel hřích smrtelný, nedostal by žádného odpuštění, nýbrž dopustil by se nového těžkého hřichu: svatokrádeže. Lépe jest vyznati se z hříchů svých před knězem, který je zavázán k věčnému mlčení, než při posledním soudu před celým světem býti zahanben.

17. května »**Blahoslavení chudí duchem!**«

(Sv. Paschál Baylon, bratr františkán. † 1592.)

Z lásky k chudému Spasiteli chtěl též Paschál býti chudý. Proto již jako chlapec chodíval bos. Chtěl vstoupiti do kláštera. Přítel jeden mu radil, aby vstoupil do blízkého kláštera, že prý má tento klášter mnoho příjmů. To však právě pohnulo Paschála, že tam nevstoupil.

Po dlouhých modlitbách poznal, že má vstoupiti k bosým františkánům. Rozloučil se s rodiči a sourozenci, aby hledal takový klášter. Bratři chtěli mu dáti dědičný podíl, on však odpověděl, že mu stačí Bůh. Přišel do Valencie, avšak jako neznámý nemohl býti přijat do kláštera. Proto přijal službu pastýře. Když jeho stádo způsobilo sousedům nepatrnou škodu, poznamenal si to a při výplatě všecko nahradil. Když se mu spolupastýři pro jeho přílišnou svědomitost posmívali, odpověděl jim: „Mnohé maličkosti vedou také člověka do pekla.“ Někdy škodu nahražoval tím, že bezplatně pomáhal ve žně.

Za několik roků odvážil se požádati v klášteře o přijetí. Jelikož jeho zbožnost byla známá, byl přijat a stal se brzy vrátným. Jeho životní heslo bylo: „Člověk má míti srdce k Bohu jako dítě, ku bližnímu jako matka, k sobě jako soudce.“ Jako vrátný měl na starosti chudé. K nim osvědčoval opravdu srdce matky. Když někdy již ničeho neměl, co by jim dal, šel do zahrady, natrhal tam několik květin a dal chudým omlouvaje se, že jindy jim zase dá něco k jídlu.

Jednou mu kvardián vytýkal, že je příliš štědrý; když prý přijde mnoho chudých, nemusí se každému něco dáti. Na to odpověděl Paschál: „Kdyby však přišlo dvanáct chudých a já dám jenom deseti, mohl by právě mezi

těmi dvěma, které jsem odmítl, býti Ježíš Kristus.“

Když mu lékař oznámil, že umře, řekl: „Nikdy ještě jsem nedostal radostnější zprávy.“

Naučení: Chci si častěji přečísti a do paměti vští-
piti životní hesla sv. Paschála: „K Bohu jako
dítě k bližnímu jako matka, k sobě jako
soudce.“ Chci se podle toho řídit nejenom dnes,
nýbrž po celý život svůj.

18. května

Bratr »Bohu díky«.

(Sv. Felix z Kantalicia, bratr kapucín. † 1587 v Římě.)

Veselý bratr kapucín Felix měl ve zvyku každého pozdraviti slovem: Deo gratias, Bohu díky. Proto mu v Římě neříkali jinak než „frater Deo gratias“, „bratr Bohu díky“.

Děti, kdekoliv ho spatřily, běžely za ním volajíce: „Deo gratias, bratře Felixe!“ líbaly mu ruce, braly ho za provaz, tahaly ho za řeholní roucho a tulily se k němu. On pak se jich vyptával, zda-li se rády modlí, zda-li se dobře učí, pomodlil se s nimi nebo zazpíval s nimi sloku některé zbožné písničky, a když odcházely, volával za nimi: „Deo gratias, moje děti! Bůh vám žehnej! Deo gratias!“

Na obrázku (str. 289) vidíme sv. Felixe se sv. Filipem Nerejským. Oba byli nejlepší přátelé. Milovali se jako bratři. Potkavše se líbali si ruce navzájem, nebo klekali jeden

před druhým a žertovali spolu jako děti v nevinosti a prostotě.

Jistý kardinál onemocněl na smrt a poslal si pro bratra Felixu. Felix přišel a řekl: „Deo gratias!“, uchoпил sklíčeného kardinála zpola uctivě, zpola důvěrně za ruku a řekl: „Nuže tedy, pane, volejte se mnou, jak můžete zbožně: Deo gratias!“ Kardinál vyslovil tato slova a hned se cítil veselejší, dobré mysli; zdálo se mu, jakoby nemoc odcházela. Ukázal na Felixu a řekl: „Felix má pravdu, vpravdě sluší Pánu Bohu za všechno děkovati; neboť sotva ke mně přišel, a já opakoval po něm „Deo gratias“, již jsem cítil, že je mi lépe.“ Ale tato řeč se nelíbila bratru Felixovi, zdála se mu býti příliš světská, proto řekl: „Ne tak! Ne tak! Taková naděje nemá Vám dávat radost, nýbrž jiná: pohlédněte k nebi a volejte „Deo gratias“, za to, že Vás Bůh vezme do nebe!“ Nemocný se slovy „Deo gratias“ na rtech, zemřel.

K hříšníkům dovedl Felix také býti rázný. Kdysi se setkal s prostopášným jinochem. Zavolal naň: „Nešťastníče! Již zase jdeš hřešiti? Což nevíš, že umřeš a že běžíš do pekla?“

Předsevzetí: Odpověď „Deo gratias“ při mši svaté chei říkati s velikou zbožností a častěji za dne opakovati modlitbičku „Díky Bohu!“ zvláště, potká-li mne něco nepříjemného.

19. května

Když někdo pohrdá jiným.

(Sv. Notker Balbulus.)

Dali mu příjmení „balbulus“ to znamená „koktavý“, protože měl jako Mojžíš těžký jazyk; avšak ti, kteří ho znali, říkali mu „dobrý Notker“. Neboť kdo potřeboval rady, šel k tomuto zbožnému mnichu; a když někdo v slabosti zmalomyslněl, hledal u něho povzbuzení; hřešil-li někdo a byl-li trápen výčitkami svědomí, u Notkera našel útěchy a pomoci, a kdo byl nemocný, prosil o jeho návštěvu. Při tom byl zbožný řeholník tak skromný, že mnozí se mu proto posmívali.

Notker byl nejen laskavý a skromný, nýbrž také učený a moudrý jako malokterý jeho vrstevník, proto ho také císař Karel III. učinil svým duchovním rádcem. Často povolal pokorného mnicha z kláštera svatohanelského, aby ho prosil o radu, jednalo-li se o nějakou důležitou vládní záležitost. Ano, někdy císař sám přišel do kláštera, aby se s Notkerem poradil.

Jednou byl zase v klášteře. S ním byl jeho dvorní kaplan, také velice učený pán, avšak nebyl tak pokorný jako Notker. Zazlíval císaři, že si vyvolil za duchovního rádce prostomyslného mnicha a ne jeho samého. Jednou se stalo, že dvorní kaplan s několika dvořany šel kostelem. Viděli Notkera, jak právě klečel a se modlil. Dvorní kaplan řekl pohrdlivě ke

svému okolí: „Hleďte, to prý je nejučenější muž celé říše. Avšak chci mu dáti otázku, na níž ztroskotá celá jeho moudrost.“ Obrátil se k světci; ten hned uctivě povstal. „Pověz mi, učený muži, co teď právě dělá Pán Bůh v nebi?“ — Notker odpověděl, jakoby nic: „Dělá to, co dělal vždy. To udělá také s tebou: pokorné povyšuje a pyšné ponižuje.“ Dvořané se smáli, avšak dvorní kaplan zrudl a rychle odešel.

Den nebo dva později císař odjížděl. Dvorní kaplan vyšvihl se na koně a hrdě jel branou. Avšak nedaleko klášterní brány kůň se zplasil a shodil kaplana, takže zůstal ležeti s podřenou tváří a zlámanou nohou. Rychle přiběhli řeholní bratři a zanesli zraněného do kláštera. Císař se svou družinou jeli dále.

Se vší pečlivostí byl nemocný ošetřován, avšak noha se nehojila, neopak zhoršila se. Vykládalo se, jak Notker předpověděl pyšnému dvornímu kaplanovi jeho pokoření. Ošetřovatelé proto řekli nemocnému: „Chceš-li se uzdraviti, pros dobrého Notkera za odpuštění a za požehnání!“ Ale pýcha jeho tomu bránila. Teprve, když v noci bolesti byly téměř nesnesitelné, prosil s pláčem bratry: „Zavolejte mně nehodnému zbožného Notkera, aby mi odpustil a požehnal!“ Brzy stál dobrý Notker u lože toho, který před nedávnem šel kolem něho s posměchem. Světec nejen odpustil, nýbrž i modlil se za něho. Okamžitě nemocný

cítil úlevu a za několik dní byl úplně zdrav, nejen na těle, nýbrž i na duši.

Předsevzetí: Nikdy nepohrdati jinými.

20. května

Tajemství moci slova.

(Sv. Bernardin Sienský, františkán, kazatel. † 1444.)

Kdysi se tázali Bernardinova spolubratra: „Jak to, že ty tolik nevykonáš kázáním jako Bernardin, ačkoliv jsi učenější a výmluvnější, než on.“ Na to odpověděl onen kazatel: „Já jsem takřka jako uhlí bez ohně; když jiné mrtvé kousky uhlí se mi přibližují, nerozohní se. Bernardin však je jako kus uhlí rozžhavený duchem Božím; a proto, když se mu jiní přiblíží, rozžhaví se a hoří, i když předtím byli mrtví.“

Sv. Bernardin napsal si sám pravidla pro kazatele: „Hledej především rozmnožení čest a království Boží, zachovej bratrskou lásku, hledej posvěcení své duše, cvič se sám v tom, a čemu jiné chceš naučiti. Tak bude Duch svatý tvým učitelem, udělí ti moudrosti a síly, že nikdo nebude moci odolati.“

Že nehledal sebe, nýbrž jen Boha, vysvítá z této události: Jednou, když dle rozkazu představený s jedním klášterním bratrem chodil po Sieně, sbíraje almužnu pro chudičský klášter, házeli nezbední výrostci po něm blátem a kamením. Bernardin mlčel a když se společník

jeho na nezbedníky rozhorlil, řekl mu klidně: „Přej jim přece této radosti a nezlob se, vždyť oni nám dávají vítanou příležitost, abychom se cvičili v trpělivosti a takto šli cestou vedoucí do nebe!“

Naučení: Každý křesťan má býti apoštolem dobrého slova. Slovo naše však bude míti život a moc jen tehdy, jsme-li naplněni Duchem svatým. Jako molitba spravedlivého mnoho zmůže u Boha, tak slovo spravedlivého mnoho zmůže u lidí. Chceš-li tedy jiné vésti k dobrému, posvět napřed svou vlastní duši.

Předsevzetí: Vždycky se pomodlím za toho, kterému chci dáti nějaké napomenutí.

»Kristus jest můj život, umřítí zisk!«

21. května

(Sv. Julie, panna, mučednice. † 540. Svátek zítra.)

Julie pocházela z bohatých rodičů křesťanských v Africe. Byla za vpádu nepřátel polapena a prodána do otroctví. Zavlečena byla až do Syrie, kde přišla do domu velkoobchodníka Eusebia. Od dětství byla zvyklá žíti po způsobu zámožných lidí, ale tam musela konati práce nejnižší. Zprvu jí bylo krušno a bolestno žíti v opuštěnosti, ale víra křesťanská jí poskytovala útěchy a síly. Čítávala nábožné spisy, které si potajmu přinesla z vlasti, nosila na hrdle obrázek Krista Ukřižovaného a ráda rozjímala o utrpení Páně.

Po několika letech se Eusebius vydal na obchodní cestu. Kromě jiných služebníků i

Julie jej provázela. Loď přistála u ostrova Korsiky, kde pohanské obyvatelstvo právě konalo hlučnou slavnost ke cti svých bohů. Eusebius se zúčastnil slavnosti. Julie zůstala na lodi; byvši od domorodců tázána, proč se nezúčastní slavnosti, odpověděla: „Jsem křesťanka.“

Jakmile se o tom dověděl vladař ostrova Felix, tázal se Eusebia, proč trpí, aby jeho otrokyně pohrdala bohy. Eusebius odvětil: „Vím, že má otrokyně je křesťanka. Všechny mé pokusy odvrátiti ji od víry křesťanské byly marné. Protože však je poslušná, vzdělaná a svědomitá, nekladu jí překážek, aby žila dle své víry.“ Felix zažádal Eusebia, aby mu prodal anebo vyměnil otrokyni, avšak ten se zdráhal.

Proto užil lsti; dal Eusebia opíti vínem, a mezi tím dal předvolati Julii. Domlouval jí, aby se zřekla víry Kristovy. Sliboval, že jí vrátí svobodu a ji provdá dle jejího šlechtického původu. Julie však odpověděla: „Zradou své víry nechci si koupiti ani svobody ani světského ženicha. Jsem šťastna, že sloužím Kristu.“ Tu Felix rozzuřen udeřil ji pěstí do tváře, že se jí vyřinula krev z úst. Julie na to řekla: „Je to čest pro mne, že jsem poličkována jako Kristus, můj Pán!“ — „Odřekneš se tedy Krista nebo ne?“ tázal se Felix. — „Nikdy se neod-

řeknu Krista, i kdybych proto měla býti na kříž přibita jako božský Vykupitel můj.“ — Felix na to: „Stane se ti podle přání,“ i dal Julii přibíti na kříž.

Naučení: Z osudu sv. Julie poznáváme, že všechny statky a dobra, která nám dává svět jsou klamná. Co nám vždy zůstane a nás vždy potěší je Ježíš Kristus Ukřižovaný.

Oheň nehasme ohněm!

22. května

(Sv. Rita. † 1457.)

Rita měla jediné přání: v klášteře úplně Bohu se obětovati. Avšak rodiče ji nutili k sňatku s mladým mužem Pavlem Ferdinandem. Manžel byl člověk surový a brzy po svatbě již začal Ritu trýzniti výčitkami a hrozbami, ano i bitím.

Avšak právě v této zkoušce se osvědčila pravá zbožnost služebnice Boží. Na nadávky mužovy odpovídala tichostí a laskavostí.

Čím nespravedlivěji manžel s ní zacházel, tím laskavější byla k němu, tím více se snažila splniti každou jeho žádost.

Tak byl mezi manželky ustavičný zápas mezi hněvem a tichostí, mezi násilím a láskou trpící, mezi nepravostí a snášením. S počátku tichost manželky rozzuřila muže ještě více. Avšak Rita nepovolila; zůstala sobě věrná: tichá jako anděl. Tak zvítězila v tomto zá-

pasu. Pavel začal přemýšlet a poznal, že nepravost byla vždy na jeho straně. Již se nehněval na svou manželku, nýbrž hněval se nad svým hněvem a svou slabostí, že nedovedl ovládati svou prudkost. Často, když se v něm vzrůstala hněvivost, utekl z domu, aby se nedal strhnouti k nepravostem, a nevrátil se, až hněv ho pominul a on zase měl sám sebe v moci. Ano, jednoho dne se stalo něco neslýchaného: muž, kdysi tak tvrdý a náruživý, byl tak dojat tichostí své manželky, že se vrhl před ní na kolena a prosil ji, aby mu všechno odpustila, čím jí dosud ublížil; slíbil jí zároveň, že se bude snažiti, aby již nikdy jí neukřivdil. Svému slibu také dostál.

To bylo vítězství tichosti a trpělivosti nad hněvem. Tak se splnilo slovo moudrého Siračovce: „Jen na čas trpí trpělivý, potom však se mu odplatí radostí.“ (Sir. 1, 29.) Od té doby žili manželé ve svornosti, až v osmnáctém roce manželství Pavel byl zavražděn. Vdova odešla do klášterní samoty, kde ještě žila čtyřicet čtyři roky a působila mnoho dobrého.

„Oheň nemůže býti uhašen ohněm,“ praví sv. Jan Zlatoústý, „taktéž hněv nemůže býti přemožen hněvem. Avšak co je voda pro oheň, to jest tichost a přívětivost pro hněv.“ (Hom. 58 in Gen.) Ježíši tichý a pokorný srdcem, učíš srdce mé podle srdce svého!

»Jest toliko jedna pravá Církev.« 23. května

(Bl. Ondřej Bobola, jesuita, mučedník.
† 16. května 1657.)

Ondřej pochází z rodu českých rytířů Bobolů. Zbožný devatenáctiletý jinoch vstoupil v Malopolsce do Tovaryšstva Ježíšova a vynikal horlivostí a svatostí.

Rozkolníci nenáviděli Ondřeje, přezdívali mu dušechvatů, štváli proti němu mládež, která kdekoliv ho shlédla, posmívala se mu a blátem po něm házela. Největší jeho odpůrci byli rozkolničtí popové, kteří nemohouce mu čeliti vědomostmi, štváli proti němu lid.

Tehdejší doba za krále Jana Kazimíra byla plna zmatků a bouří. Kozáci spojili se s Tatary a porazili polské vojsko. Ruský car Aleksej Michajlovič vtrhl s vojskem až k Vilnu, švédský král Karel Gustav vnikl až ke Krakovu. Roku 1656 bylo uzavřeno příměří mezi Poláky a Rusy, poté následovalo příměří mezi Poláky a Švédy. Kozáci táhli litevským Poleším do svého tábora za Dněpr. Cestou plenili vesnice a sužovali katolíky. Když slyšeli od rozkolníků o horlivém knězi Ondřejovi, začali po něm pátrati.

Ondřej dlel právě ve vsi Poradylně u města Piňsku a sloužil mši svatou. Po mši sv. bylo mu oznámeno, že ho kozáci hledají. Katolíci mu opatřili vůz, na němž s jedním řeholním bratrem ujel. U dvorce Mohylny spa-

třil vozka blížící se kozáky. Seskočil s vozu a utekl do lesa. Ondřej poznal, že hrozí mu nebezpečnoství smrti. Proto sestoupil s vozu, poklekl a modlil se: „Staň se, ó Pane, vůle Tvá!“ V té chvíli přihnali se kozáci a srazili ho k zemi. Ondřej nedbaje své vlastní tísně, prosil, aby jeho průvodce byl propuštěn na svobodu, což se také stalo.

Sveřepí kozáci nakládali s Ondřejem nevy-slovně ukrutně. Vlekli ho k blízkému stromu, přivázali a zbičovali do krve. Pak jej přivázali provazem za krk ke dvěma koním a hnali ho tak do Janova. Tam byl předveden ke ko-záckému setníku. Ten se ho tázal: „Jsi ty onen pes, jenž svádí lid? Odřekni se papežství, sice...!“ Ondřej odpověděl: „Jsem kněz To-varyšstva Ježíšova. Vyznávám, že jest to-liko jedna pravá a to katolická cír-kev, a jsem hotov pro tuto církev a víru svou rád trpěti a umříti za příkladem apoštolů a mučedníků.“ Když setník mu pohrozil smrtí, neodpadne-li k rozkolu, Ondřej ho napomenul, aby raději on se navrátil do církve katolické. Setník se rozzuřil, sekl Ondřeje mečem tak, že klesl. Když pak obrátil oči své k nebi, vy-píchl mu jeden kozák dýkou oko.

Potom položili Ondřeje na stůl a pálili jej smolnicemi na prsou. Nožem odřezali mu kůži na pleši, na dlani a prstech, řkouce, aby vlast-ní krví došel lepšího pomazání. Vráželi mu třísky za nehty, vytrhli mu jazyk. Uřezali mu

Fr. Urban :
SV. ROCH.

Fr. Urban :
SV. ISIDOR.

nos, uši. Zohavili ho hrozným způsobem. Posléze ho odvlekli na smetiště a odešli. Když několik neohrožených katolíků přichvátało umírajícímu na pomoc, setník přiskočil a šavlí rozťal trpiteli hlavu.

Naučení: Jest jenom jedna pravá Církev a to je Církev katolická.

Předsevzetí: Chci se modliti za jednotu ve víře a za návrat rozkolných bratří. Už jsi v Apoštolátě sv. Cyrila a Metoděje?

24. května **»Láska přemáhá všecko.«** (Kor. 13).

(Ct. František Maria Libermann, nar. 12. dubna 1804 v Savernu v jižním Alsasku, jako syn rabínův.)

Zakladatel kongregace nejsvětějšího Srdce Panny Marie k misiím mezi nejopuštěnějšími africkými otroky. † 2. února 1852.)

Jak se těšil novopokřtěný František Maria, že bude jako kněz sloužiti Bohu u oltáře a pracovati pro jeho čest. Ale jednoho dne, když se zpovídal, počal se trásti na celém těle, tvář se křečovitě stáhla, oči zhasínaly, rty pokryty pěnou, ruce v křečích se svíjely a on bez smyslů padl k zemi: stal se obětí padoucnice. — Církev zabraňuje těm, kteří jsou stíženi touto nemocí, přístup ku stavu kněžskému. Lékaři prohlásili, že, stihne-li tato nemoc člověka po věku 25 let, je nevléčitelná. A Libermannovi bylo již 26 let.

Představený tedy oznámil nemocnému, že musí opustiti seminář. Sluha Boží přijal zprá-

vu tu s oddaností. Řekl: „Račte mi laskavě, pane řediteli, udati den, kdy mám opustiti tento dům.“ — „A kam se míníte odebrati?“ — „Nevím sám; jisto však, že o světě nechci již slyšeti; Pán, jak pevně doufám, postará se o moji budoucnost.“ Představený byl až k slzám dojat, a nabídl mu, aby zůstal v semináři. František zůstal a konal práce sluhy.

Lidé stížení padoucníci bývají obyčejně nestálí a často nesnesitelní; po záchvatu nemoci bývají smutní, zahanbení a velmi vznětliví. Přichází na ně trudnomyslnost a náklonnost k sebevraždě.

Jednou šel Libermann po mostě pařížském s mladým seminaristou, zmítaným pochybnostmi o svém povolání. Libermann snažil se jej potěšiti a vzbuditi v něm důvěru v Boha. Jinoch však namítal: „Tak může raditi jen ten, kdo sám je šťasten a spokojen; z Vaší řeči a z Vaší tváře lze viděti, že můj zármutek a moje obtíže Vás nedojímají; jinak byste se tak neusmíval.“ — „Ach, můj drahý,“ odvětil František, „nepřál bych Vám kráčetí křížovou cestou, kterou já jsem krácel. Nedej Bůh, by Vám život byl takovou obtíží, jako mně. Ani jednou nekráčím po tomto mostě bez pokušení skočiti s něho do vody a učiniti konec trapnému životu; než pohled na Ježíše mne vzpřimuje a dodává mi trpělivosti.“

Když sluha Boží umíral, tázal se ho P. Lannurieu, co by doporučil misionářům, aby

se stali dobrými řeholníky. Umírající se chvíli zamyslel a potom s velkým úsilím pravil: „Jen horlivými buďte... a nade vše láska... láska... láska nade všecko... láska v Kristu Ježíši... láska pro Ježíše... láska jménem Ježíše Krista... horlivost... láska..., spojení v Ježíši Kristu.“

Láska všecko snáší. Povzbuďme se příkladem služby Božího, abychom láskou přemáhali všechny překážky na cestě k dokonalosti.

25. května

Veselý svátek.

(Sv. Filip Neri. † 26. května 1595. Svátek zítra.)

Sv. Filip říkával, že lidi veselé lze snadněji přivést na dobrou cestu než lidi trdnomyšlné. Proto viděl-li někoho z mladých svých přátel věsiti hlavu, pleskl ho mírně a přivětivě po tváři a řekl: Proč jsi smuten? Co se ti stalo? Pojď a pověz to svému otci!“ Napomínal je: „Buďte veselí, synáčekové! Nechci trudu, nechci zádumčivosti!“

Pro jeho veselou povahu hoši se za ním hrnuli a on si s nimi hrál jako jeden z nich. Kdysi děti stropily takový hluk, že domácí nadávali: Filip řekl dětem: „Děti, nebojte se a hrajte si vesele dále! Jenom nehřešte!“ Jindy řekl lidem, kteří si stěžovali: „Ať si štípají dříví na mých zádech, jen když nehřeší.“

Jeho veselost nebyla překážkou svatosti. Zbožný obchodník ze Sieny přišel jednou do Říma a byl pohoštěn v klášteře sv. Filipa. Viděl, jak světec vesele se baví a směje. Nad tím se cizinec zhoršil a začal pochybovati, zda-li Filip je opravdu tak svatý, jak se o něm vypravuje. Jeho smích naznačoval spíše hříšnou lehkovážnost, než svatost. Druhého dne šel k Filipovi ke sv. zpovědi. Ani slovíčka neřekl o svém křivém podezřívání. Avšak světec mu řekl: „Hleď, abys nezamlčel hřích! Proč se nezpovídáš, že ses včera večer horšil nade mnou?“

S hříšníky dovedl sv. Filip promluvití vážně. Tak jednomu uložil, aby se po jistý čas modlil „Zdrávas, Královno“ a aby po této modlitbě políbil zemi a řekl: „Zítřka snad již budu mrtev.“

Pro své ctnosti byl Filip velice vážen a ctěn. Pokornému světci bylo to nemilé a proto hleděl svým chováním vzbuditi dojem, jakoby byl blázen. Jednou se setkal se sv. Felixem Kantalicíem na ulici. Protože jeden si vážil druhého jako světce, jeden klekal před druhým a jeden druhému líbal ruce. Felix, který přicházel právě ze sbírky pro chudičský klášter, se tázal Filipa: „Nemáš žízeň? Pojď a napij se!“ a podal mu dřevěnou láhev s vínem, kterou dostal darem. Filip bez okolků vzal láhev a pil přímo z ní, ač se mu lidé posmívali.

Když umíral a přinesli mu Tělo Páně, zvolal: „Ejhle, láska má. Pane, nejsem hoden, a také nikdy jsem nebyl hoden, a nikdy jsem nevykonal nic dobrého, ale přijď, ó Pane, přece! Přijď!“

Naučení: Sv. Pavel nás napomíná: „Bratří, radujte se, a opět pravím vám, radujte se, ale radujte se v Pánu!“ Nejkrásnější radost jest: jiným učiniti radost.

Předsevzetí: Chci dnes radost učiniti, komu jen mohu.

26. května

Hříšníků důvěra.

(Sv. Filip Nerejský. † 1595.)

Řeholní sestra byla hrozně trápena duševními úzkostmi. Neměla důvěry v Boha, neměla radosti ze života. Nikde nenalezla pokoje, ani v modlitbě, ani ve zpovědi, ani při sv. přijímání. Všude ji pronásledovaly její domnělé hříchy. Měla se za zavrženou.

Jednoho dne přišel sv. Filip do kláštera. Zavolal ubohou sestru.

„Co to děláš, Scholastiko,“ oslovil ji ve se, „co to děláš za věci? Nač ty vrtochy? Ty jistě přijdeš do nebe!“

„Naopak,“ odvětila smutně sestra, „jistě přijdu do pekla.“

„A já ti pravím, že jistě přijdeš do nebe. Mám ti to dokázati? Pověz mi: za koho Kristus zemřel na kříži? Za spravedlivé neb za hříšníky?“

„Za hříšníky.“

„A co ty jsi, spravedlivá neb hříšnice?“

„Ubohá hříšnice.“

„Tak vidíš. Za tebe Kristus na kříži zemřel. A jelikož jsi hříchy své umyla v Krvi Kristově a nenávidíš je ze srdce, máš nebe jisté!“

Od této hodiny byla sestra osvobozena od svých vrtochů a úzkostí.

»Bůh zkouší každého, koho přijímá za dítko.«

27. května

(Sv. Magdalena de Pazzi, karmelitka. † 25. května 1607. Svátek 27. května.)

Již jako dítě ráda rozjímalala o umučení Páně a přála si trpěti pro Krista Ukřižovaného, aby se mu připodobnila. Z lásky k Spasiteli opustila svět a vstoupila do přísného řádu karmelitek. Tam její láska k Ježíši tak vzrostla, že někdy volala: „Pojďme milovati Lásku věčnou, od níž jsme tak velice milovány! Ó můj Ježíši, dej mně hlas jenž by byl slyšen po všech končinách země: všichni lidé mají milovati Tebe! Ó, jakou bolest cítím, že láska Tvoje od lidí tak málo je splácena láskou!“

Avšak byla Bohem podrobena přetěžké zkoušce. Pojednou ztratila bývalou spokojenost a blaživý mír. Myšlenky na Boha přestaly ji těšiti, a zdálo se jí, že jest opuštěna

a Bohem zavržena. Upadla do zadumčivosti a zármutku, a v srdci jejím vznikaly smyslné žádosti a prudká pokušení k rouhání a zoufalství. Ubohá dívka snažila se vzbuditi v sobě jiskru lásky k Bohu, ale srdce její zůstávalo chladné a vypráhlé. Řekla jednou: „Věru nevím, jsem-li při sobě, či ne. Nevidím v sobě nic dobrého, než trochu ochoty neurážeti Boží velebnost. Kde jsi, Bože můj? Kde jsi?“

K tomu ostatní reholnice začaly pohrdati Magdalenou. Pět roků trvalo toto soužení. Magdalena snášela je trpělivě, rozmnožovala své modlitby, krotila tělo své ještě přísněji a rozjímalala denně o umučení Páně. A hle, po pětiletém boji opět se jí vrátil klid. Řekla: „Bouře přešla! Děkujte za to se mnou Bohu milosrdnému!“ Její duše byla vytríbena a v lásce Boží utvrzena. A z lásky Boží vytryskla její horlivost pro spásu duší. Jednou vzala do ruky kříž a modlila se: „Ty, Pane, ráčil jsi na kříži zemřít a za hříšníky krev svou proliti. I já jsem hotova vycediti za ně svou krev, aby se obrátili. Trestej raději mne a uval na mne jakékoliv bolesti!“ Jindy řekla: „Kdyby Bůh se mne otázal jako kdysi sv. Tomáše Akvinského, jakou odměnu bych míti chtěla, řekla bych: Spasení duší lidských!“

Před smrtí řekla: „Ubírám se z tohoto světa a nemohu ještě pochopiti, jak může člověk svoliti ve hřích a v urážku Boha.“

Byla tři hodiny v bezvědomí. Když přišla k sobě, řekla: „Bud' Bohu chvála“ a skonala svatou smrtí.

Předsevzetí: Chci také často jíti do školy Ukřižovaného; naslouchati, co praví Pán Ježíš ke mně.

»Nemůžete Bohu sloužiti a mamonu.«

28. května

(Sv. Jermán, biskup. † 576 v Paříži.)

Jermánovi zemřeli záhy rodiče a zanechali mu značné dědictví. Ale lakomá teta jeho chtějíc urvati toto jmění pro syna svého Stratida, umínila si, že Jermána otráví. Naplnila dvě číše vínem. Do jedné z těchto číší, kterou měl vypíti Jermán, namíchala jedu. Avšak Bůh zmařil její ohavný úmysl. Otrávený nápoj dostal se omylem Stratidovi, jenž požil jej a zemřel, kdežto Jermán z nebezpečství smrti šťastně vyvázl. Uprchl do Lazu ke svému strýci, knězi Skopiliovi, jenž se ho ujal a staral se o jeho výchovu. Byl vysvěcen na kněze a stal se později opatem.

Poznav nebezpečí mamonu, hleděl si jím získati statky věčné. Byl k chudým tak štědrý, že někdy rozdal jim poslední zásoby. Při tom měl pevnou naději, že Bůh mu nahradí hojně, co rozdal. A skutečně jeho naděje nebyla zklamána. Jednou rozdal dobrotivý opat chudým poslední kousek chleba, takže mniši proti němu reptali. On však zavřel se do své světničky,

plakal a modlil se k Bohu o pomoc. A za krátko poslala mu jistá dobroditelka do kláštera dva soumary s těžkým nákladem chleba. Druhého dne přivezl jiný dobrodinec do kláštera vůz naplněný potravinami. Od té doby nereptali mniši již nikdy proti opatovi, kdykoli chudým pomáhal a v čas nedostatku důvěřovali v Boha, že jim v čas příhodný sešle pomoc.

Roku 555 byl ustanoven Jermán biskupem pařížským. Žil dále jako prostý mnich, přísný na sebe; požíval jen prostých pokrmů, nosil v létě v zimě týž hrubý oděv, nedal si nikdy vytápěti jizbu. Zvláště rád se staral o zajatce a vězně; když se mu nedostávalo peněz na vykoupení zajatců, neustal prositi svých hostí, ba i svých sluhů, dokud nesehnal dostatečný obnos na vykoupení aspoň jednoho zajatce. A tu pak zazářila jeho tvář radostí.

Naučení: Jak ohavnou nepravostí je nezřízená žádost po vezdejších statcích, lakota. Právem dí Písmo svaté, že „nad lakomce nic není nešlechetnějšího.“ (Sir. 10, 9.) „Kteríž chtějí zbohatnouti upadávají v pokušení a v osidla ďáblova a v žádosti mnohé neužitečné i škodlivé, kteréž pohřžují lidi v zahynutí a ztracení.“ (1. Tim. 6, 9.) „Nic jsme zajisté nepřinesli na tento svět, bezpochyby, že také nic odnésti nemůžeme. Ale majíce pokrmu a čím bychom se odívali, dosti na tom mějme.“ (1. Tim. 6, 7. 8.)

Předsevzetí: Dáti dnes nějakou almužnu a když mi to není možné pomodliti se k Bohu, aby otevřel srdce majetných pro bídu bližního.

Vše pro spásu duší.

29. května

Albert Chanovský. † 16. května 1643.)

Čechy byly zamořeny protestantismem a vlašností. Albert měl zvláštní misijní metodu: Vycházel každodenně z koleje a svolával zvončkem a slovem děti, dával jim různé dárky, učil je dělati kříž, říkati modlitby a (on znal českou duši) především zpívati písně, v nichž pravdy víry svaté byly obsaženy ve verších. Někteří bohatí a v důstojnostech postavení příbuzní jeho domlouvali mu, že toto jednání je nedůstojné, a zažalovali ho dokonce u konsistoře. Avšak úspěch mu dal za pravdu. Děťmi získal i rodiče a tak i dospělí si pomalu navykali choditi do kostela.

Když přišel do některé obce ponejprv, zastavil se na návsi a začal zpívati svou oblíbenou staročeskou píseň: „Má duše, nespouštěj se nikdy Boha svého.“ Brzy se sběhly děti ze zvědavosti k němu, a on jim rozdával obrázky, naučil je oblíbené písně své, probíral s nimi katechismus, přidávaje k výkladu svému zajímavé příběhy z dějin. Ano pořádal s dětmi i divadelní hry náboženské, k nimž býval veliký shon lidí. Míval u sebe vak z rozličnými věcmi, jež mládeži rozdával.

Aby v nepřítomnosti jeho děti nezapomínaly katechismus, zřizoval v osadách zbožné ženy a panny na ten účel, aby s mládeží opakovaly, čemu se od něho naučily, a při tom aby

samy v bohabojnosti se utvrzovaly a také kostelní roucha spravovaly a čistily.

Kudy chodil, snažil se získati duše pro Krista. Kdysi dohonil zástup klatovských řemeslníků chvátajících do Plzně na trh. Řekl jim: „Pojďme spolu. Pomodlíme se cestou různec a uvidíte, že budete míti dobrý trh.“ Někteří ho poslechli; vracejíce se pak z trhu libovali si, že měli slušný výdělek.

Kdekoliv potkával cestou lidi, přidružoval se k nim, vyptával se na jejich poměry, těšil je a vyučoval je ve víře katolické.

Hospodářům a hospodyním radíval, aby také o všedních dnech někoho z domácnosti posílali na mši sv. Říkával: „Tím vám neubude na živnosti a Pán Bůh vám dá požehnání v náhradu.“

Sám připravoval si skromný pokrm, a často obědval pod širým nebem u studánky. Měl obyčej, až večer pojísti chleba a zapítí vodou. A někdy, když ho volali k nemocnému, nechal i večeře.

Na svých cestách opravil a obnovil mnoho zanedbaných kostelů i kaplí a zaopatřil je bohoslužebnými nádobami, rouchy a knihami, ba sám vlastní rukou spravoval stará kostelní roucha, mívaje na ten účel ve svém tlumoku různobarevné hedvábné ústřižky.

Znaje z vlastní zkušenosti, jak knihy a spisky bludařské otravovaly český lid, pátral

bedlivě po nich, ničil je a dával lidem místo nich dobré knihy katolické.

Tak učiněn jest podle příkladu sv. Pavla, apoštola, všecko všem, aby všecky získal Kristu a pravé Církvi jeho. Apoštolskou horlivostí jeho byly tisíce bludařů obráceny na pravou víru, nesčíslní hříšníci polepšeni, nevědomí lidé nábožensky vzděláni, a jen Bůh ví, kolik duší bylo jím nebi získáno.

Sv. Otec vyzývá všechny věřící, aby spolupracovali o spáse duší. Co jsme mohli vykonati? A co jsme již vykonali...

Kdo tě příliš chválí, není tvým přítelem.

30. května

(Sv. Benedikt, Mouřenín. † 4. dubna 1589. Svátek 3. dubna.)

V Palermě byla jistá „zbožná“ a mnoho-mluvná žena, která na trhu prodávala vejce. Kdykoliv se bratr Benedikt jen ukázal, šla mu nápadně vstříc, líbala mu ruku a roucho, běhala za ním a prosila ho hlasitě, aby se za ni pomodlil. Všecky kolem jdoucí upozorňovala na něho slovy: „Hleďte, to je ten svatý páter.“ To bylo pokornému františkánu nadmíru nepříjemné a přemýšlel, jak by mohl ženu důkladně vyléčiti z této nemoudré uctivosti.

Jednoho dne zase seděla na trhu a prodávala vejce. Když bratr Benedikt se ukázal, začala opět svoje protivné chvalořeči. Světec šel k ní, jakoby chtěl něco od ní koupiti

a najednou se chopil koše s vejci a vesele jej obrátil, takže vejce vypadly a rozbily se. A jakoby neměl ještě dosti, rozmarně šlapal po vejcích. Okamžik byla žena jako bez sebe, potom však začala zuřiti. Jako krupobití sypaly se nadávky na „svatého“ bratra, a rozhodně žádala náhradu za učiněnou škodu.

Bratr vlídně jí řekl, aby šla s ním do kláštera. Ona vskutku šla za ním celým městem a po cestě všem lidem vypravovala o zlomyslnosti tohoto bratra. Ten se v srdci těšil, že dosáhl svého účelu. „Zbožná“ ctitelka již ho více neobtěžovala a odnechtělo se jí vychvalovati „svatého pátera“.

Naučení: Moudrost křesťanská nám praví: „Kdo tě příliš chválí, je tvým nepřítelem.“ Kristus řekl: „A když jste všechno učinili, rcete: nepotřební služebníci jsme, co jsme museli, jsme učinili.“

Předsevzetí: Když mne někdo pochválí, chci se modliti: „Ne nám, ó Pane, ne nám, nýbrž jménu Tvému budiž chvála!“ Vidím-li, že někdo něco dobrého vykonal, chci za to Boha chváliti.

31. května

Spasiž duši svou!

(Sv. Jiljí, františkán. † 22. dubna 1262. Svátek 23. dubna.)

Sv. Jiljí vypravoval: Člověk jeden neměl ani světla očí, ani rukou, ani nohou. Tázali se ho: „Kdyby tobě někdo dal nohy, co bys mu za to daroval?“ — „Sto hřiven!“ — „A kdyby ti darovali i ruce?“ — „Celý svůj majetek!“ — „A kdyby ti dal i světlo očí?“ — „Sloužil

bych mu rád po všechny dni života svého!“
— „Hle, drahý příteli,“ pokračoval světec,
„Hospodin dal ti ruce a nohy a oči a všechna
dobrá těla i duše a ty mu nechceš sloužiti?“

Jeden z bratří prosil světce o modlitbu,
aby mu Bůh zjevil, jakým způsobem by se
Jemu nejvíce líbil. Druhého dne ráno řekl
Jiljí: „Chci ti to říci, jak se můžeš líbiti
Bohu; ale chci k tomu zpívati.“ Vzal hůl a
držel ji jako housle, potom poskakoval v za-
hradě a zpíval, opakuje stále slova: „Jedna
jednomu; jedna jednomu!“ K bratrovi pak
řekl: „To čiň a budeš se líbiti Bohu!“ Potom
vysvětlil svá slova: „Jednu svou duši musí-
me bez přestání a bez prostřednictví zasvětiti
jenom jednomu Bohu.“

Světák jeden přišel k světci a prosil ho
o modlitbu. „Modli se sám za sebe!“ odpo-
věděl bratr. „Proč posíláš místo sebe někoho
jiného, když sám umíš choditi?“ — „Co pra-
víte, bratře Jiljí? Já jsem ubohý hříšník a
vzdálen od Boha; vy však jste přítelem Bo-
žím. Proto můžete rychle dosáhnouti vysly-
šení za sebe i za jiné.“ — „Příteli, kdyby
všecky ulice našeho města byly pokryty zla-
tem a stříbrem, a byla by dána vyhláška,
že každý si může vzíti, kolik jen chce —
poslal bys tam někoho jiného místo sebe?“
— „To arci ne! Šel bych sám a nespoléhal
bych na nikoho jiného i kdyby byl sebespole-
hlivější.“ — „To též je s Bohem. Celý svět

jest jím naplněn; každý ho může najíti. Proto jdi sám a neposílej jiného; avšak několik pomocníků můžeš si vzíti s sebou.“

Dva kardinálové přišli k svatému bratrovi, aby se slovem a příkladem jeho povzbudili. Při odchodu ho prosili o modlitbu. On jim odpověděl: „Proč, pánové, mám já prositi u Boha za vás? Vždyť vy máte větší víru a větší naději, než já!“ — „Jak to?“ tázali se oni dva. — „Vy doufáte, že se svým bohatstvím, s poctami a statky tohoto světa dojdete spasení, a já při tolika protiventstvích a bolestech ještě se obávám, že zahynu.“ Tato slova působila hlubokým dojmem po celý život na ony dva církevní hodnostáře a byla jim vážným napomenutím, aby pamatovali na jedno potřebné, t. j. na spásu své duše.

Naučení: „Jenom jednu duši máš; Proč o ni tak málo dbáš? Pomni, jestli duši ztratíš, vše ztraceno máš!“ Co učiním, abych spasil duši svou? Kdy jsem byl posledně u sv. zpovědi? Jak často chodím k sv. přijímání?

Imprimi potest. Pragae 1. Sept. 1932, P. J. Haderka
Sup. Prov. C. Ss. R. Imprimatur Nr. 16.220, Olomucii
2. Sept. 1932. Josephus Vyvlečka, Praeses a. e.
Consistorii.

„Životem“. Úvahy náboženské, výchovné a sociální. Vychází v Hlučíně dvakrát v měsíci. Cena jednoho sešitu 50 hal. 24 sešitů jeden ročník. Předplácí se na celý ročník i s poštovním 13 Kč. Vydavatel Exerciční dům v Hlučíně ve Slezsku. Řídí R. Schikora, C. Ss. R., Mor. Ostrava. - Odpovědný redaktor Jan Miekisch v Hlučíně. - Tiskla Typia, Mor. Ostrava, Přívozska 8.